

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 673
van **SONJA CLAES**
datum: 23 juni 2015

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Dienstencheque-ondernemingen - Sanctioneringen

Uit het onderzoek "10 jaar discriminatie met dienstencheques" van het Minderhedenforum blijkt dat twee op drie dienstencheque-ondernemingen (DCO) ingaan op discriminatoire klantenvragen.

Nochtans bepaalt de wet van 20 juli 2001 dat non-discriminatie een erkenningsvoorwaarde is (art. 2§2 van de wet). Twee voorwaarden zijn hier van belang:

- de onderneming moet zich ertoe verbinden geen klanten of werknemers direct of indirect te discrimineren (art 2 quater §4, 2°);
- de onderneming mag geen prestaties laten verrichten in een omgeving met onaanvaardbare risico's of gevaren voor de werknemers of in een omgeving waar deze het slachtoffer zouden kunnen zijn van misbruiken of discriminatoire praktijken (art 2 quater §4,4°).

De erkenning wordt toegekend maar kan ook weer worden ingetrokken door de minister na advies van de erkenningscommissie (waarin ook de sociale partners vertegenwoordigd zijn). De erkenning kan met uitstel na zes maanden worden ingetrokken. De procedure kan worden stopgezet wanneer de onderneming het bewijs levert dat opnieuw aan alle erkenningsvoorwaarden voldoet (art. 2 septies §1 van het KB). Bij recidivisme of zeer ernstige inbreuken kan de erkenning onmiddellijk worden ingetrokken (art. 2 octies §1 van het KB). Daarnaast bestaat ook ambtshalve intrekking. Het is onduidelijk of deze ook kan om discriminatieredenen.

Daarnaast bestaat ook de mogelijkheid tot inhouding op de borgsom van een deel van de federale tegemoetkoming in de kostprijs aan de dienstencheque-onderneming indien aan de erkenningsvoorwaarde niet voldaan is. De RVA kan zelf het volledige bedrag inhouden bij zware inbreuken (art 2 bis §2 van de wet).

Verder is er de mogelijkheid dat de RVA 5 euro per cheque minder betaalt als tegemoetkoming aan het dienstenchequebedrijf (art 10 bis§2 van het KB). Zelfs de volledige tegemoetkoming én het bedrag van de aanschafprijs van de cheque kan worden teruggevorderd indien deze ten onrechte werd toegekend (art 10 bis §5 van het KB).

Ten aanzien van de gebruiker bestaat de mogelijkheid om deze tijdelijk uit te sluiten van het systeem van dienstencheques. Wanneer de gebruiker mede schuldig is aan een inbreuk die de onderneming pleegt, kan het hem gedurende ten hoogste één jaar verboden worden om nog cheques te bestellen en te gebruiken (art. 3 bis van de wet).

Uit het antwoord op schriftelijke vraag nummer 161 van 6 april 2012 van toenmalig Kamerlid Miranda Van Eetvelde van 6 april 2012 aan de federale minister van Werk kennen we al het aantal weigeringen van erkenningen uitgesplitst per provincie in de periode 2007-2011. Daaruit bleek ook dat er geen enkele intrekking gebeurde omwille van discriminatie.

Aangezien het stelsel nu tien jaar bestaat wens ik graag een volledig overzicht te krijgen van 2004 tot en met vandaag dat niet louter focust op de intrekking van de erkenning maar op alle diverse wettelijk voorziene sanctioneringsmogelijkheden van bedrijven én klanten in het stelsel.

1. Wat zijn sinds het ontstaan van het stelsel en op het jaarlijks totaalaantal erkende bedrijven per jaar de volgende aantallen:
 - DCO's waarvan de erkenning tijdelijk werd ingehouden (na uitstel);
 - stopzettingen van de procedure omdat de DCO wel weer voldeed aan de voorwaarden;
 - DCO's waarvan de erkenning onmiddellijk werd ingehouden;
 - DCO's waarvan de erkenning ambtshalve werd ingehouden;
 - inhoudingen op de borgsom van DCO's (gedeeltelijke én volledige tegemoetkoming);
 - inhoudingen op de financiële tegemoetkoming aan DCO's;
 - gedeeltelijke én volledige terugvorderingen van de financiële tegemoetkoming aan DCO's;
 - tijdelijke uitsluitingen van gebruikers van het stelsel van het recht en het gebruik van DCO's;
 - het aantal agenderingen op de erkenningscommissie, het aantal positieve, negatieve of verdeelde adviezen met betrekking tot de intrekking van de erkenning van DCO's door de erkenningscommissie.
2. Kan de minister ook telkens het aandeel in deze sancties of procedures meedelen op basis van overtredingen van antidiscriminatiebepalingen?
3. Hoe verklaart de minister deze aantallen en evoluties? Wat zijn de grootste struikelblokken voor een efficiënte handhaving?

ANTWOORD

op vraag nr. 673 van 23 juni 2015

van **SONJA CLAES**

1. Hieronder vindt u de cijfers met betrekking tot de beslissingen tot intrekking met uitstel, die uitmonden in een definitieve intrekking dan wel in het behoud van de erkenning na remediërende acties door de onderneming, de onmiddellijke intrekkingen en de ambtshalve intrekkingen sinds 2004. Vermits een erkenning werd toegekend voor gans België zijn de cijfers over de intrekking van de erkenning nationaal.

Type intrekking	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Intrekkingen met uitstel – intrekking erkenning	0	0	0	0	0	1	0	5	2	0	0
Intrekkingen met uitstel – behoud erkenning	0	0	0	0	1	0	2	4	7	1	3
Inbreuken onmiddellijke intrekking	0	0	0	0	2	9	7	9	5	9	9
Ambtshalve intrekkingen	0	0	0	148	71	156	185	223	258	273	231
Totaal	0	0	0	148	74	176	194	241	272	283	243

Hieronder vindt u een overzicht van de borgsommen ten aanzien van ondernemingen gelegen op Vlaams grondgebied. Deze cijfers worden gegeven vanaf de start van de maatregel die vanaf 2013 wordt opgelegd.

		Procedure				
Waar den	Jaar	Lopend	Erkend	Niet erkend	Stopzetting	Eindtotaal
€	2013	25.000,00	350.000,00	25.000,00	50.000,00	450.000,00
	2014		425.000,00	25.000,00	50.000,00	500.000,00
	2015	150.000,00	75.000,00	25.000,00		250.000,00
#	2013	1	14	1	2	18
	2014		17	1	2	20
	2015	6	3	1		10
Eindtotaal €		175.000,00	850.000,00	75.000,00	100.000,00	1.200.000,00
Eindtotaal #		7	34	3	4	48

Sinds de start van het systeem heeft de RVA 48 keer 25 000 EUR ontvangen van 48 ondernemingen.

Van de 48 ontvangen borgen werden er in totaal 7 terugbetaald. Er blijven dus 41 borgen beschikbaar op de rekening van de RVA.

Van die 41 borgen beschikbaar op de rekening van de RVA zien we dat in juni 2015 in totaal 34 borgen reeds effectief een erkenning hebben gekregen.

Hieronder vindt u een overzicht van het aantal inhoudingen op de financiële tegemoetkomingen aan dienstencheque-ondernemingen sinds 2013, datum waarop

de maatregel werd ingevoerd. Het overzicht bevat een uitsplitsing naar de reden van het opleggen van de inhouding meer bepaald naar aanleiding van ofwel RSZ-schulden, belastingschulden, RVA-schulden of andere inbreuken. Een inhouding kan 5 EUR bedragen of kan de totale tegemoetkoming zijn van de dienstencheque.

	RSZ		Fiscus		RVA		Andere inbreuk		Totaal
	5EUR	Tot	5EUR	Tot	5EUR	Tot	5EUR	Tot	
2013	212	227	22	36	5	9	2	151	664
2014	192	180	38	84	13	21	9	53	590
2015	44	50	18	38	15	15	5	16	201
Totaal	448	457	78	158	33	45	16	220	1455

De bijgevoegde tabel geeft een overzicht van het aantal beslissingen tot terugvordering ten aanzien van ondernemingen gelegen op Vlaams grondgebied.

	06/2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totaal
Vlaanderen	14	34	25	56	43	53	65	61	351

Sinds 2013 kunnen er sancties ten aanzien van de gebruikers worden opgelegd in de zin dat gebruikers, die met opzet hebben deelgenomen aan een inbreuk gepleegd door een onderneming, kunnen verboden worden om gedurende een periode van ten hoogste één jaar dienstencheques te bestellen en te gebruiken.

Tot op heden zijn er nog geen sancties ten aanzien van de gebruikers door de RVA opgelegd.

Cijfers over de niet bindende adviezen van de Adviescommissie Erkenningen zijn niet beschikbaar.

2. Telkens de RVA controles verricht in dienstencheque-ondernemingen wordt ook het aspect discriminatie behandeld. Bij elk eerste contact van de controlediensten met een nieuw dienstenchequebedrijf wordt de werkgever gewezen op het niet-discrimineren van de werknemers en de gebruikers. Bij controles, zowel in het bedrijf als bij de gebruiker, maakt de RVA-controleur gebruik van een standaardvragenlijst. Deze lijst stelt expliciet de vraag of de regels, met betrekking tot het niet-discrimineren worden gerespecteerd. De RVA controleert hoe het bedrijf in contact komt met zijn publiek en hoe het zijn werknemers behandelt.

In 2014 heeft de RVA 1 onderneming verwittigd omdat deze zich uitsluitend richtte tot werknemers van een bepaalde nationaliteit met het oog op hun aanwerving als werknemer met een dienstencheque-overeenkomst. Er zijn echter nog geen intrekkingen van erkenningen geweest omwille van discriminatie.

3. Het grootste struikelblok voor een efficiënte handhaving is het gering aantal meldingen en klachten betreffende de overtreding van de antidiscriminatiebepalingen. Deze klachten en meldingen bieden de inspectiediensten immers een inzicht in de verdoken discriminatieprocessen die aanwezig kunnen zijn. Tot voor kort werd dit federaal geregeld, echter sinds de zesde staatshervorming en de regionalisering ervan zijn dienstencheques een Vlaamse bevoegdheid geworden. Ik heb dan ook een actieplan opgestart om discriminatie in de dienstenchequesector aan te pakken. Zo stel ik een sensibiliseringscampagne voorop om gebruikers, dienstenchequewerknemers en –werkgevers te informeren over hun rechten en de mogelijkheid om melding te maken betreffende discriminatie bij de bevoegde instanties. Derhalve wordt de bewustwording en kennis van de betrokkenen inzake discriminatie vergroot. De betrachting is om op deze wijze het melden van

discriminatie aan te moedigen opdat efficiënt inspectieoptreden zou worden verstrekt. Tegelijk wordt los hiervan het aantal controles op discriminatie door mijn inspectiediensten verhoogd.

Om te komen tot een effectief en gedragen beleid bespreek ik het thema met de sociale partners, waarbij zowel de sociale partners als ikzelf verbintenissen aangaan om dit beleid te realiseren.